

V. L. LIBERTÉ:

Hřbitov. Na hřbitov mezi šlechtami blátivá voda cesta (poreclu draze koupil rozšířil oči města).

OTAKAR CHARVAT:

Za štěstím.

Studie k románu. (Dokončení.) VII.

Po tři dny seděl Holan u lůžka, na němž ležela Andula, po tři dny už tak seděl, všecek zdrcen předcházejícími událostmi, které připravily jej i o tu poslední špetku naděje, jež doutnala na dně jeho nitra.

Ostatně Holan ani se na nic netáhal. Tušil, že lékařova odpověď by jeho duševnímu stavu ještě přitížila. A když sám na věci budoucí vzpomněl, zhroutil se té myšlenky, jež na okamžik mu v mysli zatanula, že by totiž Andula mohla následovat jeho ženu.

Zastavili se na rohu ulice, jsouce v rozpáčení, kam se obrátiti. Kterýsi krajan si jich povšiml a promluvil. Vyprávěl mu znovu svoje osudy.

V saloně bylo plno lidí. Přicházeli se smíchem, s plechovými nádobkami v rukou, pokřikovali na sebe, vypili sklenku, dvě a zase odehávali.

O Holana všichni jevíli zájem. A když průvodce jim vyavětlil, že oba právě přijeli a že nemají zde nikoho, snažili se všichni je potěšiti.

"Tak jsme sem přijeli všichni," vykládal Holanovi jakýsi bodrý dělník, zdravé červené tváře a s dobráckým výrazem v očích. "Napřed se nám tu valně nelíbilo, ale člověk zvykne a pozná, že přece jen je zde lépe."

Holan jenom přikyvoval. Byl stále pobízen, aby pil, přítomní se v častování předtáněli a on, nechťže nikoho urazit, činil jim po vůli.

"John, máš tu pro ně místo?" obrátil se po chvíli onen, jenž Holana s děvčetem přivedl, k salooníkovi.

Salooník přikývl. Holan měl již hlavu hodně těžkou, když odvedl je salooník do malé světničky s lůžkem.

Nejsa zvyklým přílišnému pití, záhy usnul a spal tvrdě až do bílého dne. O Andulu se večer valně nestaral. Věděl, že jej následuje, že vedle něho ulehá, ale nevěděl, že děvče po celou noc ani oka nezambouřilo a jen se strany na stranu se zmlátalo.

Teprve když ráno první paprsky denního světla vedraly se do světnice a ze spánku jej probudily, rozpomenul se na prožitý den.

Dolehl k němu hlas Anduly. Ale jaký to byl hlas! Holan se až otřásl, když zaslechl ty podivné řeči, jež děvče mluvilo v horečce.

Chvillemi sténalo, volalo po matce, po rodné dědině a po Vojtěchovi, křičelo, že utone a že již nesetká se ani s matkou, ani s Vojtěchem.

Holan snažil se ji uklidnit, ale poznal, že marny jsou jeho snahy. Zavolal svého hostitele—salooníka a ten ihned poslal pro lékaře, takže krajana. Lékař přišel, na všechno se vyptal, předepsal léky a zase odešel.

Salooník měl dobré srdce a vypomáhal Holanovi, jak bylo mu možno. Bylo mu líto toho starocha, který na cestě za štěstím tolik přetrpěl a tolik bolesti prožil.

Holan scházel den ode dne. Nebyl to již ten šepitý stařík, který obrněn byl pro všechny trudy života, byl to již pouhopohybný stín. Seděl u lůžka nebohého Anduly celé dny i noci, nemaje na spánek ani pomyšlení.

Duši rvaly mu vyčitky, jež si sám činil, že on vlastně je viněn vším, on že nedbal pláče ženy a dcery a proto že osud ukázal se k němu tak tvrdým.

Byl večer. Přitaženě plynové světlo slabě ozařovalo světniči. Bylo tu klidno a ticho. Jen chvillemi ozvalo se bolestné zasténání nemocné.

"Tatínku... pryč... pro Boha... pryč!" ozvalo se pojednou. To Andula opět silněji zachvácela byla horečkou.

Holan sebou ani nepohnul. Neměl už slova, jimiž by deuru těšil, ba neměl v sobě už k tomu ani síly.

"Bože, zachraň nás," volalo nemocné děvče znovu v blouzněni. Ale hlas po chvíli se jí jaksi zlomil. Nebylo již v něm síly. Byly to spíše těžké steny, nesouvislá, trhaná slova, jež kolem šířila úděs.

Leč Holan neslyšel. Bůh ví, co se s ním stalo. Snad ani nevěděl, že děvče tak nařiká...

Zdálo se mu, že je na moři... Domů jel, do rodné dědiny... Andula byla s ním... Jeli a těšili se opětně na přátele a známé. A Holan představoval si, jaký úžas a udivení po dědině způsobí zpráva, že se Holan vrátil... A zase se viděl v kruhu sousedů, udivených jeho vypravováním o té zemi síly, domů až do oblak sáhajících, ale při tom tuze smutné a nevládné...

"Dědečku, vstávejte! Vždyť tu už klečíte celý den!... Což ani domů dnes nepájdete!... Dědečku, což jste usnul? Jářku, vstaňte, musím hřbitov uzavřít... He, starý, vstaňte! Či chcete tu zůstat celou noc?..."

Potom zase se mu zdálo, že cha-

lupu oběhá, do kraje se dívá... Vidí daleko... Vidí, role, v čtverečky různobarvě rozdělené, vidí loučky svěže zelené, vidí lesy a tam v dále vížku křemečnického kostelíka, zářící v slunci...

A tak krásné a blaže je mu přítom, že ani pochopiti nemůže, že už přestál tolik béd a strastí. A sejde s vršku, kolem bublajícího potůčka běží a všechno zdá se mu takové nové, milé... Ty olše, nad potokem se sklánějící připadají mu tak přátelské a i ty břizy, lesknoucí se v paprscích slunečních svojí bělobou, zdají se mu krásnějšími, než kdy jindy... A je mu ku podivu, že chtěl ty krásné kraje opustit, kde všechno je tak milé, tak přátelské...

"Vstávejte, dědouni, deera vám zemřela," zaslechl náhle Holan. Hostitel jeho to byl a musel staříkem silně zatřásti, než tento probudil se ze spánku, do něhož jej unava tří dnů uvrhla.

Nechápal v prvním okamžiku co se děje a když po chvíli padl jeho zrak na zmalou tvář Anduly, zahřokoval.

"Andulo... Aničko," zavolal takovým srdečným hlasem, že se všichni až otřásl.

Potom vrhl se k vychládající mrtvole a jako smyslů zbavený plakal a úpěnlivě nařikával.

"Proč jsem vás jen neposlechl," volal. "Proč jsem vás sem vytlákal. Jsem za to špatný chlap..."

Všem bylo líto rozbolestněného starce. Těšili jej jak mohli, ale Holan nedal se upokojiti. Stále nařikával, prosil za odpuštění a hlavou o lůžko chvillemi bil.

Teprve k večeru stařec se uklidnil. Otupěl jaksi ku všemu. Nechal sebou vládnouti jako děcko...

O pohřeb Holanovy dcery postarali se krajané. Krajanští láska ve chvíli neštěstí je nejobtavnější. Salooník, jenž dojat byl osudem Holanovým, postaral se o všecko. Ba sešlo se peněz tolik, že i pro starocha zbyla slušná částka.

Ale stařík netěšil se z nich valně. Neměl vůbec citu pro okolní svět. Bolest připravila jej o všecko.

Krajané jej těšili, že až se uklidní, najde si práci a bude zase dobře. Vždyť mnozí přetrpěli daleko více, než on. Holan poslouchal, ale nevěřil, že by on našel uklidnění.

Nejvíce hlodalo jej, že syn, který vlastně byl všeho příčinou, naň zapomněl. Takovou proradu nečekal nikdy od vlastní krve...

Denně bylo jej viděti, jak skloněn kráčí ulicemi, k okolnímu životu lhostejný. Denně konal dlouhou cestu k Andulinu hrobu.

Klečí staroch u hrobu a vzpomíná... Nad hlavou prozpěvuje kterési ptáček, ale staroch neslyší... Duch jeho bloudí kdesi v daleku... Zase tam kdesi doma se vidí, v rodné dědině... Polmí a lesy se toulá a oddává se svým snům. Do kraje poněnáhu namodralá mlha se vlévá, kraj v takový podivný smutek se halí... A potom přichází noc...

"Dědečku, vstávejte! Vždyť tu už klečíte celý den!... Což ani domů dnes nepájdete!... Dědečku, což jste usnul? Jářku, vstaňte, musím hřbitov uzavřít... He, starý, vstaňte! Či chcete tu zůstat celou noc?..."

Hrobník Holanem trhl silněji. Stařec však jen na stranu se přiklonil a hlava bezvládně mu klesla níž... A potom už sebou ani nepohnul...

Devět z desíti obyčejných chorob denních přichází z nečisté krve, jež zeslabuje životní ústrojí. Spolehlivý krve čistitel jest léčitelem chorob. DRA. PETRA HOBOKO má málo, jestliže vůbec, sobě rovných jako krvečistitel a sesilovatel ústrojí. Jest používáno po více jak sto let — dosti dlouho, aby jeho cena byla opět a opět dokázána. Neobsahuje nic jiného, než co nám udělá dobře. Neptejte se u vašeho lékárníka. Zvláštní jednatel může vás jím zásobiti. Píše DR. PETER FAHRNEY & SONS CO., 112-114 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Willow Springs Pivovar dáva ZELENÉ "TRADING STAMPS" Za \$3.00 zelených Trading Stamps každou bednou STARS & STRIPES (3 tucty pintových lahví) — cena \$1.25 Za \$5.00 zelených Trading Stamps každou bednou STARS & STRIPES (2 tucty kvartových lahví) — cena \$2.25 Pamatujte! Kromě toho, že dostanete nejlepší lahvové pivo, dostanete též dvojnásobnou hodnotu v zelených "Trading Stamps." 1407 Harney Street. Objednejte si poštou neb telefonem Douglas 1306 nebo 1655.

ZDARMA! ZDARMA! \$10 stolní nádobí s vaším monogramem ve zlaté darují SCHNEIDER & KLEIN obchodníci rodinnými likéry, 1233 So. 13th St., OMAHA, NEB. Stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami bude dáno zdarma s \$35.00 nákupí kofalek, vína a likérů (vyjímaje pivo a lih). Zde je způsob, jakým lze obdržeti. Když koupíte za 25c kofalky, vína a likéry od nás najednou a za více, dáme vám ticketu na tolik, kolik vaše nákupě obnáší a až budete mít lístků v obnosu \$35.00 a tyto nám zašlete, pošleme vám toto stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami zdarma. Dříve jen millionáři mohli si opatřiti stolní nádobí s iniciálkami neb monogramy, avšak učinivše smlouvu s Ohio China Factory na jednatelství, jest nám umožněno poskytnouti je každé hospodynce z tohoto města a okolí. Vaši oddaní Schneider & Klein. Některé z našich předních druhů: Lumír Rye, 1 gallon... \$ 3.50 Lumír Rye, 3 gallon... 9.50 Lumír Rye, 5 gallonů... 15.50 Gallon vína zdarma s každou 5gallon. objednávkou.

S. JUNG & CO., velkoobchod lihovinami i v MILWAUKEE, WIS. jsou jediní majitelé Dr. A. Svobody Hořkého Vína. Připravené dle předpisů tohoto proslulého lékaře, doporučeno ode všech lékařských autorit v nemocích žaludku a vnitřnosti. Toto výtečné léčivé víno, užíváno li v pravých dávkách, může býti užíváno co lík při slabosti žaludku, nechuti k jídlu, nezáživnosti a všech podobných nemocích. Prodáváno jest v plátech kvartových lahvích. Žádejte o toto víno, jež jest k dostání ve všech českých hostincích. 47 J. H. SHARY, 2957 FARNAM ST., OMAHA, NEB. Telefon 4927.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD Pravidelná poštovní a paroplavební doprava z Baltimore do Brémen přímo po nových dvoustrubových poštovních parnicích od 7,500 do 10,000 tun snosnosti: Cassel, Brezlau, Rhe in, Koeln, Hanover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz, Necka, Main. II. ajuta z Baltimore do Bremen od \$45.00 nahoru. Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajutní, jež označena jest jako II. kajuta. Všechno jmenované parníky jsou vřadně nové, výtečně zbudované a salony zařízené, pokoje kajutní na palubě. Elektrická osvětlení ve všech prostorách. Další zprávy podávají generální jednatelé: A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S. Gay St., Baltimore, Md. H. CLAUSENIUS & CO., 95 Dearborn Str., Chicago, Ill. — aneb jejich zástupci v zemi.